

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia Pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Moduł/specjalizacja	C1. Psychologiczno-pedagogiczne podstawy terapii pedagogicznej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	1
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Dr Anna Dobrychłop

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	I/1	2
Ćwiczenia	15/9	I/1	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać wiedzę z zakresu psychologii ogólnej, psychologii rozwojowej.

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy na temat teorii dotyczących procesów poznawczych, takich jak percepcja, uwaga, pamięć, myślenie, język i podejmowanie decyzji, a także psychologicznych uwarunkowaniach funkcjonowania poznawczego człowieka na różnych etapach rozwoju oraz zaburzeń procesów poznawczych oraz ich konsekwencji dla funkcjonowania edukacyjnego i społecznego.

C2 Rozwijanie umiejętności analizowania i interpretowania procesów poznawczych w kontekście funkcjonowania jednostki w środowisku rodzinnym, szkolnym i społecznym oraz rozpoznawania przejawów zaburzeń poznawczych oraz identyfikowania ich możliwych przyczyn i konsekwencji dla procesu wychowania i uczenia się.

C3 Kształtowanie postawy refleksyjnego i świadomego pedagoga rozumiejącego złożoność procesów poznawczych oraz ich znaczenie dla funkcjonowania wychowanków.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
---------------------------	-------------------------	------------------------------------

WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia; psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	K_W17
W_02	Student zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości	K_W18
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	K_U06
U_02	Student potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów	K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotowy do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej	K_K09

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do psychologii procesów poznawczych (definicja i znaczenie procesów poznawczych w rozwoju człowieka, kluczowe koncepcje i modele poznawcze, związek procesów poznawczych z funkcjonowaniem wychowawczym i edukacyjnym)	2	2
W2	Percepcja i uwaga – mechanizmy i uwarunkowania (procesy spostrzegania: teorie percepcji, uwaga – rodzaje, funkcje, ograniczenia, czynniki wpływające na selekcję informacji).	3	1
W3	Pamięć i uczenie się. Rodzaje pamięci: sensoryczna, krótkotrwała, robocza, długotrwała. Mechanizmy uczenia się: uczenie asocjacyjne, poznawcze, społeczne. Neuropsychologiczne podstawy pamięci. Czynniki warunkujące efektywność uczenia się.	3	2
W4	Myślenie, język i rozwiązywanie problemów. Rodzaje myślenia i procesy wnioskowania. Rola języka w procesach poznawczych. Strategie rozwiązywania problemów; błędy poznawcze. Podejmowanie decyzji – charakterystyka procesu; uwarunkowania; rodzaje decyzji, zjawisko „zmęczenia decyzyjnego” i jego skutki.	3	2
W5	Neurobiologiczne podstawy funkcjonowania poznawczego, Budowa i funkcje struktur mózgowych związanych z poznaniem. Plastyczność mózgu. Zmiany neurokognitywne na różnych etapach rozwoju.	2	1

W6	Zaburzenia procesów poznawczych, Dysfunkcje percepcyjne, uwagowe, pamięciowe i językowe. Konsekwencje edukacyjne i wychowawcze.	2	1
Razem liczba godzin wykładów		15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Omówienie właściwości bodźców i możliwości ich odbioru	2	2
C2	Podstawowe narządy zmysłów człowieka, ich charakterystyka	2	1
C3	Spostrzeganie wzrokowe, charakterystyka – analiza złudzeń wzrokowych i ich przyczyn	2	1
C4	Procesy uwagowe - przeszukiwane pola percepcyjnego, zasoby uwagowe, procesy automatyczne i procesy kontrolowane	2	1
C5	Pamięć krótkotrwała i długotrwała, czynniki wpływające na zapamiętywanie, błędy pamięci	2	1
C6	Uczenie się, organizacja materiału, transfer w uczeniu się	2	1
C7	Złożone procesy poznawcze – błędy w formułowaniu sądów i ich przyczyny, podejmowanie decyzji – skutki zmęczenia decyzyjnego dla funkcjonowania poznawczego człowieka. Zaliczenie przedmiotu	3	2
Razem liczba godzin ćwiczeń		15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny M1	Komputer, projektor
Ćwiczenia	Prezentacja M5	Komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność	P1 – zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 – prezentacja

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P1	F2	P5
K_W17	X	X	X	X
K_W18	X	X	X	X
K_U06	X		X	X

K_U18	x		x	x
K_K09	x		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:	Procent osiągnięty przez studenta
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	91%-100%
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	81%-90%
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	71%-80%
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami	61%-70%
3,0	- wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z licznymi błędami i brakami	51%-60%
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne	Do 50%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	12
Przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie prezentacji	5	5
suma godzin:	50	50
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	2

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Doliński D., Strelau J. (2008) Psychologia. t.1. GWP, Gdańsk.

2. Kahneman D. (2011) Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Media Rodzina, Poznań.3. Maruszewski T. (2011) Psychologia poznania. Umysł i świat. GWP, Gdańsk.4. Nęcka E., Orzechowski J., Szymura B., Wichary, J., (2020) Psychologia poznawcza. Wydawnictwo PWN, Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kosslyn M., Rosenberg S., (2006) Psychologia. Kraków.2. Nisbett R.E. (2009) Geografia myślenia. Dlaczego ludzie Wschodu i Zachodu myślą inaczej. Smak Słowa, Sopot.3. Schacter D. (2003) Siedem grzechów pamięci. PIW, Warszawa.4. Schwartz B., (2015) Paradoks wyboru, PWN, Warszawa.5. Lyengar, S., Lepper, M. (2000) When choice is demotivating: Can one desire too much of good Thing? Journal of Personality and Social Psychology, 79 (6) 995-1006/

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Anna Dobrychłop
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	adobrychlop@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	Jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Rozwój mowy i myślenia dziecka
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Psychologiczno-pedagogiczne podstawy terapii pedagogicznej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr Marta Urban-Sigłowy

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	1/2	3
Ćwiczenia	15/9	1/2	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak

4. Cele kształcenia

<p>C1 Wyposażenie w interdyscyplinarną wiedzę umożliwiającą rozumienie specyfiki terapii pedagogicznej oraz jej powiązań z innymi dziedzinami nauki, jak i pozwalającą na prowadzenie działań profilaktycznych, diagnozowanie i terapię trudności w uczeniu się. Zapoznanie z podstawowymi teoriami rozwoju językowego oraz specyfiką nabywania umiejętności mowy przez dziecko, w tym z wiedzą z zakresu biologicznych, społecznych i poznawczych uwarunkowań rozwoju języka.</p> <p>C2 Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów w uczeniu się w kontekście bio-psycho-społecznym oraz projektowania, realizowania działań profilaktycznych, terapeutycznych i ich ewaluacji, przy wykorzystaniu metod pedagogicznych i logopedycznych. Zdobycie umiejętności charakteryzowania i analizowania umiejętności językowych dzieci, bazując na wiedzy teoretycznej z zakresu prawidłowego kształtowania się mowy w poszczególnych okresach rozwoju.</p> <p>C3 Kształtowanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, rozwijanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego oraz umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i kompetencji.</p>

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu
---------------	-------------------------	-----------------------

uczenia się		kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy	K_W13
W_02	Student zna i rozumie procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocji i motywacji w procesach regulacji zachowania	K_W17
W_03	Student zna i rozumie rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych,	K_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student skutecznie i świadomie komunikować się, w tym analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia.	K_U20
U_02	Student potrafi twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju mowy i myślenia dziecka, oraz krytycznie je oceniać	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Kształtowanie myślenia dziecka- podstawowe procesy poznawcze. Stadia rozwoju poznawczego.	2	1
W2	Teorie wyjaśniające uwarunkowania rozwoju mowy. Lingwistyczne, biomedyczne i psychologiczne ujęcie mowy. Zaburzenia mowy- klasyfikacje.	3	2
W3	Czynniki wpływające na rozwój mowy i myślenia w okresie prenatalnym, perinatalnym i postnatalnym.	2	2
W4	Etapy rozwoju mowy i myślenia.	4	2
W5	Programowanie systemu językowego dziecka.	2	1
W6	Stymulowanie rozwoju mowy i myślenia dziecka i ucznia- wskazówki terapeutyczne.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Kamienie milowe rozwoju mowy i myślenia dziecka w okresie prelingwalnym. Diagnoza rozwoju kompetencji komunikacyjnych i myślenia u dziecka w okresie prelingwalnym.	4	2
C2	Wsparcie rozwoju kompetencji komunikacyjnych i myślenia u dziecka w pierwszym roku życia.	2	1

C3	Rozwój mowy i myślenia dziecka w okresie perilingwalnym. Istota, objawy i przyczyny zaburzeń komunikacji językowej i myślenia u dzieci. Zakłócenia i zaburzenia rozwoju mowy.	4	2
C4	Wsparcie rozwoju mowy i myślenia u dzieci od 2 do 7 roku życia.	2	2
C5	Wsparcie rozwoju mowy i funkcji poznawczych w wieku szkolnym. Wskazówki praktyczne.	3	2
Razem liczba godzin ćwiczeń		15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1- wykład informacyjny M3- pokaz prezentacji multimedialnej	Projektor, narzędzia diagnostyczne, pomoce terapeutyczne
Ćwiczenia	M3- pokaz prezentacji multimedialnej M5- prezentacja wybranych zagadnień, ćwiczenia z elementami prezentacji, analiza narzędzi diagnostycznych i materiałów dydaktycznych,	Projektor, narzędzia diagnostyczne, pomoce terapeutyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1- kolokwium cząstkowe	P2 - kolokwium
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność, F4- opis prezentacji multimedialnej F5 – ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykłady		Ćwiczenia			
	F1	P2	F2	F4	F5	P3
W_01	X	X			X	X
W_02	X	X			X	X
W_03	X	X			X	X
U_01			X	X	X	
U_02			X		X	X
K_01			X		X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Zaliczenie ćwiczeń na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecności na zajęciach - aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji zadań praktycznych - oddania w terminie zadań praktycznych,

Wykład:

Warunkiem zaliczenia wykładu jest zaliczenie ćwiczeń.

Kolokwium końcowe z następującymi wynikami:

Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2.0) gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę (3.0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 59% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 69% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą (4.0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 79% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 89% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych.

Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5.0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się, i uzyskuje od 90 do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium	15	18
Przygotowanie praktycznych ćwiczeń	15	19
Czytanie literatury/przygotowanie do zajęć	15	20
suma godzin:	75	75
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Piaget J., Mowa i myślenie dziecka, PWN 2021.
2. Nęcka E., Szymura B., Wichary Sz., Psychologia poznawcza, PWN 2020.
3. Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka okresów życia człowieka, (red:) B.Harwas-Napierała, J.Trempała, Tom II, PWN 2008.

4. Minczakiewicz E.M., Mowa-rozwoj-zaburzenia-terapia, Kraków 1997.
5. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red:) T.Gałkowski, G.Jastrzębowska, Tom 1, Opole 2017.
6. Biomedyczne podstawy logopedii, (red:)S.Milewski, J.Kuczkowski, K.Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2018.
7. Wczesna interwencja logopedyczna, (red:) K.Kaczorowska-Bray, S.Milewski, Gdańsk 2016.
8. Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnozowanie i terapia zaburzeń mowy, (red.) A.Domagała, U.Mirecka, Gdańsk 2021, tom II.
9. Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnozowanie i terapia zaburzeń mowy, (red.) A.Domagała, U.Mirecka, Gdańsk 2022, tom I.
10. Współczesne tendencje w diagnozie i terapii logopedycznej, (red:) D.Pluta-Wojciechowska, B.Sambor, Gdańsk 2017.
11. Skarbek K., Wrońska I., Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym, Kraków 2017.
12. Wójtowicz-Szeffler M, Diagnozowanie rozwoju małego dziecka. Część 1, Warszawa 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Zimbardo P.G., Gerrig R.J., Psychologia i życie, PWN 2022.
2. Wprowadzenie do neurologopedii, (red:) A.Obrębowski, Poznań 2018.
3. Masgurowa S., Regner A., Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław 2018.
4. Pluta-Wojciechowska D., Zaburzenia czynności prymarnych i artykulacji, Bytom 2022.
5. Kurkowski Z.M., Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej, Lublin 2013.
6. Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna, Kraków 2017.
7. Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka, (red.) R.Piotrowicz, Warszawa 2014.
8. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S.Grabias, J.Panasiuk, T.Woźniak, Lublin 2015.
9. Logopedia. Teoria zaburzeń mowy, (red:) S.Grabias, M.Kurkowski, Lublin 2014.
10. Cieszyńska-Rożek J., Neurobiologiczne podstawy rozwoju poznawczego. Słuch, Kraków 2018.
11. Grabias S., Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii, Lublin 2019.
12. Weitzman E., Greenberg J., Razem uczymy się mówić, Gdańsk 2014.
13. Cieszyńska-Rożek J., Metoda krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci. Z perspektywy fenomenologii, neurobiologii i językoznawstwa, Kraków 2013.
14. Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, (red:) Beata Cytowska, Barbara Winczura, Kraków 2016.
15. Maurer A., Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, Kraków 2017.
16. Bogdanowicz M., Szewczyk M., Metoda Dobrego Startu. Od głoski do słowa: program wspomagania rozwoju małych dzieci z opóźnionym rozwojem językowym i wadą słuchu, Gdańsk 2015.
17. Sprawka R., Graban J., Logopedyczne zabawy ruchowe dla dzieci od 4 do 7 lat, Gdańsk 2004.
18. Psychologia rozwoju człowieka, Charakterystyka okresów życia człowieka, (red:) Barbara Harwas-Napierała, Janusz Trempała, Warszawa 2009.
19. Odowska-Szlachcic B., Metoda integracji sensorycznej we wspomaganiu rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, Gdańsk 2021.
20. Machoś M., Od zabawy do mówienia, Kraków 2012.
21. Baranowska S., Logopedia : jak zadbać o prawidłowy rozwój mowy dziecka, Bielsko Biała 2022.
22. Porayski-Pomsta J., Nasze dziecko mówi : rozważania o rozwoju mowy dziecka, Gdańsk 2023.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Urban-Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy @ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C1. 3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Arteterapia w pracy terapeuty pedagogicznego
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	Obowiązkowy
Moduł/specjalizacja	Psychologiczno-pedagogiczne podstawy terapii pedagogicznej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	mgr Marta Wawrzyniak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	30/18	II/3	3

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Pedagogika specjalna; Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej, Diagnoza psychopedagogiczna;

4. Cele kształcenia

CW1 – Wyposażenie studenta w zakres teoretycznej wiedzy obejmujący problematykę terapii pedagogicznej z zastosowaniem arteterapii w działaniach pedagogiczno-terapeutycznych w pracy z uczniem, realizowanej w placówkach edukacyjnych i terapeutycznych;

CU1 - Przygotowanie studenta do realizacji podstawowych umiejętności niezbędnych do realizacji praktycznych działań terapeutycznych związanych z zastosowaniem wybranych metod, form i technik stosowanych w arteterapii, w odniesieniu do pracy z dziećmi z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz do pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się.

CK1- Kształtowanie postaw i wrażliwości studenta do zachowania się w sposób profesjonalny w oparciu o zasady etyki zawodowej podczas procesu terapeutycznego z zastosowaniem arteterapii w pracy z dzieckiem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna i rozumie zagadnienia z zakresu arteterapii odnoszące się do terapeutycznych aspektów sztuki, stosowane w pracy z osobami mającymi trudności w uczeniu się, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki: terapii w otoczeniu przyrody, biblioterapii, muzykoterapii, choreoterapii, teatroterapii z elementami dramy oraz sztuk wizualnych	KW_29 K_W38
W_02	Student zna i rozumie merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej z uwzględnieniem terapii pedagogicznej oraz wybranym rodzajem oddziaływań arteterapeutycznych z uwzględnieniem wiedzy z zakresu form aktywności dziecka	K_W12 K_W26 K_W30
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji- zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej z uwzględnieniem terapii pedagogicznej, wybranym rodzajem oddziaływań arteterapeutycznych lub neuroedukacyjnych	K_U11
U_02	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	K_K12
K_02	Student jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Arteterapia - jej miejsce w edukacji i terapii pedagogicznej; a) Terapeutyczne właściwości sztuki – wychowanie przez sztukę i wychowanie do sztuki b) Formy i rodzaje postępowania terapeutyczno-wychowawczego w pracy dziećmi; c) Znaczenie ekspresji twórczej w rozwoju dziecka – rola sztuki w rozwoju poznawczym, emocjonalnym i społecznym. d) Arteterapia w pracy terapeuty pedagogicznego	2	1
C2 C3	Biblioterapia - oddziaływanie terapeutyczne literatury dla dzieci i młodzieży a) Etymologia pojęcia „biblioterapia”. b) Podstawowe założenia biblioterapii, główne cele, funkcje i rodzaje. c) Formy biblioterapii: Bajkoterapia, baśnioterapia, poezjoterapia; d) Umiejętny dobór literatury dla realizacji celów biblioterapeutycznych. e) Omówienie etapów postępowania biblioterapeutycznego. f) Znaczenie biblioterapii w procesie wychowawczym. Analiza przykładowych książek i scenariuszy biblioterapeutycznych.	4	2
C4	Choreoterapia i muzykoterapia a) Etymologia pojęcia „muzykoterapia” i „choreoterapia”.	4	2

C5	<ul style="list-style-type: none"> b) Podstawowe założenia choreoterapii i muzykoterapii, główne cele, funkcje i podziały. c) Metody, techniki i strategie stosowane w terapii tańcem oraz muzyką. Model Mobilnej Rekreacji Muzycznej (MMRM) jako forma muzykoterapii wychowawczej. d) Wysłuchanie przykładowych utworów muzycznych wykorzystywanych w zajęciach choreoterapeutycznych. e) Znaczenie choreoterapii i muzykoterapii w procesie terapeutycznym. 		
C6	<p>Arteterapia w zakresie sztuk wizualnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Podstawowe założenia plastykoterapii, główne cele, funkcje i rodzaje. b) Omówienie podstawowych metod i technik terapii wizualnej. c) Istota rysunku i koloru w terapii. d) Przedstawienie podziału technik (techniki rysunkowe, techniki malarskie, techniki kompozycyjne, techniki manualne). e) Znaczenie plastykoterapii w procesie terapeutycznym. Analiza przykładowych scenariuszy terapeutycznych z wykorzystaniem terapii wizualnej. 	2	2
C7	<p>Teatroterapia z elementami dramy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Podstawowe założenia teatroterapii, główne cele, funkcje i rodzaje. b) Omówienie podstawowych metod i technik; c) Istota odgrywania ról, teatr cieni, pantomima; d) Znaczenie teatroterapii w procesie terapeutycznym. e) Analiza przykładowych scenariuszy terapeutycznych z wykorzystaniem dramy 	2	2
C8	<p>Zaburzenia integracji sensorycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Integracja sensoryczna – definicje i pojęcie b) Analiza wybranych konspektów zajęć c) Wykorzystanie wybranych technik arteterapii w terapii dziecka z zaburzeniami integracji sensorycznej 	2	1
C9	<p>Zaburzenia z obszaru ryzyka dysleksji</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Dysleksja – definicje i pojęcia b) Analiza wybranych konspektów zajęć c) Wykorzystanie technik arteterapii w terapii dziecka z zaburzeniami dyslektycznymi 	2	1
C10	<p>Wspomaganie rozwoju emocjonalno-społecznego dziecka nieśmiałego</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Nieśmiałość - definicje i pojęcia; b) Analiza wybranych konspektów zajęć c) Wykorzystanie technik arteterapii w terapii dziecka nieśmiałego 	2	1
C11	<p>Praca wychowawczo-terapeutyczna z uczniem zagrożonym niedostosowaniem społecznym (agresywnym) oraz z uczniem niedostosowanym społecznie</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Zagrożenie niedostosowania społecznego/ - definicje i pojęcia; b) Analiza wybranych konspektów zajęć c) Wykorzystanie technik arteterapii w pracy z uczniem zagrożonym niedostosowaniem społecznym 	2	1
C12	<p>Warsztat arteterapii:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Metoda malowania dziesięcioma palcami b) Mandala w arteterapii c) Działania polisensoryczne zastosowane w arteterapii Techniki sensoryczne w pracy terapeutycznej z zastosowaniem materiału sypkiego, różnych faktur, mas plastycznych, materiałów naturalnych (kamienie, szyszki itp.) d) Książka obrazowa, książka Pop up, książka interaktywna, książka artystyczna 	2	2

C13	Koncepcje wizualizacji i relaksacji z wybranymi technikami arteterapii a) Koncepcja J. Gładyszewskiej-Cylulko b) Trening uwrażliwiający I. Boreckiej c) Funkcje i cele wizualizacji, relaksacji d) Struktura i przebieg zajęć e) Rekwizyty i pomoce dydaktyczne	2	1
C14	Warsztat konstruowania scenariuszy zajęć terapeutycznych a) Opór w arteterapii – w czym się przejawia i jak można zachęcić wychowanków do aktywności twórczej? b) Dobór techniki arteterapeutycznych do pracy z dziećmi z uwzględnieniem ich indywidualnych problemów; c) Budowa scenariuszy działań arteterapeutycznych d) Przygotowanie własnych scenariuszy zajęć dla ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się z zastosowaniem elementów arteterapii	2	1
C15	Kolokwium	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2- wykład z elementami dyskusji	Sprzęt multimedialny: monitor multimedialny, komputer, projektor,
Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia z elementami prezentacji, analiza tekstu źródłowego, analiza artykułów z czasopism fachowych, M2 - burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, prezentacje, praca w grupach, mapa myśli	Sprzęt multimedialny: monitor multimedialny, komputer, projektor, muzyka terapeutyczna, artykuły papiernicze i plastyczne (np.: brystole, markery, kredki, itp.)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2- kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 -obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – dyskusja, omówienie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	P2 – kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P2	F2	F4	P2
W_01	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X
U_01		X	X	X	X
U_02	X	X	X	X	X

K_01		X	X	X	X
K_02		X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Zaliczenie zajęć na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obecności na zajęciach; – aktywnego uczestnictwa w zajęciach, wykazywania się znajomością dokonanej kwerendy literatury przedmiotu oraz realizacji zadań praktycznych (terminowe realizowanie przydzielonych zadań); – uzyskanie pozytywnych ocen z kolokwium pisemnego z wykładów i z ćwiczeń; <p>Zaliczenie kolokwium pisemnego: Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %): 0-49% - ocena 2,0 50-59% - ocena 3,0 60-69% - ocena 3,5 70-79% - ocena 4,0 80-89% - ocena 4,5 90-100% - ocena 5,0</p> <p>Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się dla przedmiotu arteterapia w pracy terapeuty pedagogicznego</p> <p>Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się dla przedmiotu arteterapia w pracy terapeuty pedagogicznego</p> <p>Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się dla przedmiotu arteterapia w pracy terapeuty pedagogicznego</p>

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie referatu problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	10	12
Przygotowanie scenariusza zajęć z wykorzystaniem technik arteterapii	5	10

Przygotowanie do kolokwium z ćwiczeń	15	15
suma godzin:	75	75
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Gładyszewska - Cylulko, Arteterapia w pracy pedagoga. Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę, Kraków 2011. 2. W. Karolak, Arteterapia dla dzieci i młodzieży. Scenariusze zajęć, Łódź 2019. 3. A. Sikorska, K. Góralczyk, M. Ostrowska-Cichy, A. Wangin Dmyterko, Akademia Arteterapii. Od praktyków dla praktyków. Podręcznik arteterapii wraz ze scenariuszami zajęć, Warszawa 2022. 4. J. Gładyszewska-Cylulko, Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii, Kraków 2010. 5. M. Saltykova-Voukovich, Arteterapia jako metoda wspierania rozwoju dziecka, Siedlce 2025. 6. J. Fazlagić, A. Stefańska, Arteterapia w praktyce. Od teorii do interdyscyplinarnych zastosowań, Warszawa 2025. 7. A. Pikała, M. Sasin, Arteterapia. Scenariusze zajęć, Łódź 2016. 8. E. Józefowski, Arteterapia w sztuce i edukacji, Poznań 2012. 9. E. J. Konieczna, Arteterapia w teorii i praktyce, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011. 10. W. Szulc, Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011. 11. B. Skałbania, T. Lewandowska-Kidoń, Terapia pedagogiczna w zarysie. Teoria. Praktyka. Refleksja, Warszawa 2015. 12. A. Klim-Klimaszewska, Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii, Warszawa 2015. 13. A. Kordzińska-Grabowska, Arteterapia. Wykorzystanie technik plastycznych w pracy z uczniem przejawiającym zaburzone zachowania, Wydawca Verlag Dashofer, 2012. 14. M. Wójtowicz, Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych nie tylko dla uczniów z dysleksją, Gdańsk 2010. 15. A. Jegier, B. Szurowska, Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami, Warszawa 2017. 16. K. Opala-Wnuk, Sztuka, która pomaga dzieciom, Wydawnictwo Feeria, 2009. <p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arciszewska-Binnebesel, Szczęśliwy świat tworzenia czyli arteterapia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach, Bea-Bleja, Toruń 2003. 2. I. Borecka, Biblioterapia formą terapii pedagogicznej, Wałbrzych 2008. 3. L. A. Reddy, Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka. Interwencje przez zabawę, Warszawa 2014. 4. A. Paszkiewicz, Skuteczna praca z wychowankiem niedostosowanym społecznie w grupie socjoterapeutycznej, Warszawa 2017. 5. R. Szczepanik, A. Jaros, Techniki socjoterapeutyczne w pracy z dzieckiem agresywnym, Łódź 2016. 6. M. Okrasa, Biblioterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą (w:) Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela, D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, Kraków 2011. 7. J. Madalińska-Michalak, R. Góralska, Kompetencje emocjonalne nauczyciela, Warszawa 2012.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Wawrzyniak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	mwawrzyniak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Elementy psychologii klinicznej i neuropsychologii
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie merytoryczne nauczyciela terapeuty pedagogicznego
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	dr Joanna Imacka

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
WYKŁADY	15/9	II/4	3
ĆWICZENIA	15/9	II/4	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiadomości z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej, OUN i diagnozy psychologicznej, zdobyte na wcześniejszych etapach edukacji.

4. Cele kształcenia

<p>C1 Wyposażenie w wiedzę dotyczącą uwarunkowań bio-psycho-społecznych trudności w uczeniu się, merytoryczne przygotowanie do kompleksowego prowadzenia terapii pedagogicznej oraz działań o charakterze profilaktycznym.</p> <p>C2 Rozwinięcie umiejętności specjalistycznych i kompetencji niezbędnych do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów w uczeniu się w kontekście bio-psycho-społecznych oraz projektowania, realizowania działań profilaktycznych, terapeutycznych i ich ewaluacji</p> <p>C3 Kształtowanie postaw samodzielności w zdobywaniu wiedzy, rozwijanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego oraz umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i kompetencji</p>

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie, proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa,	KW_18

	adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości	
W_02	Student zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się	K_W41
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	K_U06
U_02	Student potrafi analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; interpretować korekcję i kompensację jako oddziaływania terapeutyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; różnicować zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się; prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	K_U36
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Psychologia kliniczna dziedzina badań i praktyki – obszar, przedmiot, modele pracy diagnostycznej i interwencyjnej w środowisku edukacyjnym.	1	1
W2	Zdrowie psychiczne w zależności od wieku rozwojowego – czynniki ryzyka i czynniki ochronne w kontekście funkcjonowania szkolnego. Ujęcie koncepcji modelu bio-psycho-społecznego – trudności i bariery w rozwoju ucznia.	2	1
W3	Podstawy neuropsychologii- funkcje poznawcze i ich neuroanatomiczne podłoże.	2	1
W4	Zaburzenia neurorozwojowe istotne dla procesu uczenia się – obraz kliniczny, kryteria diagnostyczne, konsekwencje edukacyjne (ADHD, ASD, SLI, LD). Klasyfikacja zaburzeń psychicznych w diagnozie ucznia – DSM-5	3	1

	i ICD-11: podobieństwa, różnice i implikacje praktyczne.		
W5	Czynniki ryzyka rozwoju zaburzeń wg głównych paradygmatów psychologicznych i medycznych. Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży – etiologia, przebieg i konsekwencje rozwojowo-szkolne.	2	1
W6	Zaburzenia nerwicowe (lękowe i depresyjne) u uczniów – symptomatologia, różnicowanie z trudnościami szkolnymi, znaczenie w pracy terapeuty pedagogicznego.	3	2
W7	Psychologiczna diagnoza kliniczna w zależności od wieku rozwojowego. Etyka diagnozy i pracy w komunikacji z rodziną i szkołą.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Praktyczne zastosowanie narzędzi i technik diagnostycznych w praktyce – wywiad kliniczny, kwestionariusz, testy psychologiczne, wspierające diagnozę trudności szkolnych w pracy z uczniem.	2	1
C2	Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży – czynniki ryzyka i czynniki ochronne. Model bio-psycho-społeczny na przykładzie dziecka z trudnościami emocjonalnymi.	2	2
C3	Proces diagnostyczny z wykorzystaniem diagnozy funkcjonalnej (strukturalnej) i diagnozy faz rozwoju (rozwojowej) – w oparciu opracowania profilu funkcjonowania ucznia i jego potrzeb edukacyjno – terapeutycznych.	2	1
C4	Zaburzenia osobowości – kryteria diagnostyczne, metody terapii w praktyce. Zaburzenia neurorozwojowe, rozpoznawanie profili klinicznych (ADHD, ASD, SLI, LD).	2	1
C5	Konceptualizacja przypadku w ujęciu kliniczno-neuropsychologicznym z przełożeniem wniosków na praktykę terapii pedagogicznej i środowiska szkolno-rodzinnego.	2	1
C6	Analiza przypadków klinicznych – opracowanie diagnozy nozologicznej (klasyfikacyjnej i różnicowej), w oparciu o kryteria klasyfikacji diagnostycznych DSM-5, ICD-11.	2	1
C7	Studium przypadku psychologicznej diagnozy klinicznej - opis i interpretacja wyników badania.	2	1
C8	Praca z dokumentacją diagnostyczną (opinia, orzeczenie, raport neuropsychologiczny).	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M-1 metoda podająca - wykład informacyjny M-2 metoda problemowa - wykład z elementami dyskusji	Projektor, tablica multimedialna, laptop
Ćwiczenia	M1 - metoda podająca - elementy wykładu. M5 - metoda praktyczna - ćwiczenia produkcyjne - przygotowanie prezentacji.	Projektor, tablica multimedialna, laptop

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F-2 obserwacja/aktywność	P-2 kolokwium
Ćwiczenia	F-2 obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć), ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, F-4 wypowiedź/wystąpienie (dyskusja).	P-3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P2	F2	F4	P3
W_01	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X
U_01		X	X	X	X
U_02		X	X	X	X
K_01		X			X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które, prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.</p> <p>R > 91% bardzo dobry (5,0) R > 81%, 90% plus dobry (4,5) R > 71%, 80% dobry (4,0) R > 61%, 70% plus dostateczny (3,5) R > 50%, 60% dostateczny (3,0) R < 50% niedostateczny (2,0)</p> <p>Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących. Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia wykładów i ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.</p>

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	30	18

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego.	15	25
Przygotowanie do pracy zaliczeniowej.	15	16
Zapoznanie z literaturą.	15	16
suma godzin:	75	75
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strelau J., Psychologia. <i>Podręcznik akademicki</i>, T.1,2,3 Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007. 2. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A.R. (red.) <i>Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020. 3. Trempała J. (red.), <i>Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki</i>. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011. 2. Cierpiałkowska L., Sęk H. (red) <i>Psychologia kliniczna</i>. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020. <p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heszen-Celińska I., Sęk, H. <i>Psychologia zdrowia</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020. 2. Butcher J. N., Hooley J.M, Mineka S. <i>Psychologia zaburzeń</i>. Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne GWP, 2023. 3. Zimbardo P G., Gerrig R J., <i>Psychologia i życie</i>, (wydanie nowe), Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Imacka
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	jimacka@ajp.edu.pl
podpis	Joanna Imacka

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie merytoryczne nauczyciela terapeuty pedagogicznego
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr Magdalena Łątkowska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	30/18	II/4	3

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje, które nabył podczas realizacji przedmiotu: psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych

4. Cele kształcenia

C1 Wyposażenie w wiedzę dotyczącą teoretycznych podstaw diagnozowania w obszarze pedagogiki.
C2 Rozwinięcie umiejętności zbierania i analizy danych dotyczących potrzeb i problemów wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych oraz formułowania na ich podstawie wniosków.
C3 Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych do odpowiedzialnego pełnienia funkcji terapeuty pedagogicznego

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie działania profilaktyczne w szkole: diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia.	K_W31

W_02	Student zna i rozumie zastosowanie wybranych narzędzi diagnostycznych do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole.	K_W44
W_03	Student zna i rozumie pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.	K_W43
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne.	K_U04
U_02	Student potrafi analizować pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; analizować i tworzyć dokumentację diagnostyczną dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.	K_U40
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej podczas analizy zdarzeń pedagogicznych.	K_K17

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawy rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	1	1
C2	Techniki zbierania danych – obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, pomiar, socjometria. Funkcje diagnozy w pracy nauczyciela (poznawcza, prognostyczna, terapeutyczna, motywująca, kontrolna).	4	2
C3	Diagnoza dojrzałości szkolnej.	2	1
C4	Diagnoza dysleksji i ryzyka dysleksji.	2	2
C5	Diagnoza dysgrafii i dysortografii i ryzyka dysgrafii i dysortografii.	2	1
C6	Diagnoza dyskalkulii i ryzyka dyskalkulii	2	1
C7	Diagnoza przystosowania szkolnego uczniów.	2	1
C8	Diagnoza nieprzystosowania szkolnego.	2	1
C9	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka.	3	2
C10	Diagnoza potrzeb opiekuńczych.	2	1
C11	Diagnoza zainteresowań dziecka.	2	1
C12	Inteligencja wieloraka	2	1
C13	Ocenianie opisowe dziecka, informacja o gotowości dziecka do	3	2

	podjęcia nauki w szkole. Różnice między diagnozą, oceną, ewaluacją i monitoringiem		
C14	Zaliczenie – przedstawienie projektów	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza tekstu źródłowego i naukowego, prezentacja prac, analiza przypadku (case study), symulacja lekcji, dyskusja, burza mózgów, metaplan, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, rozwiązywanie problemu, gry dydaktyczne, prezentacja materiału audiowizualnego, przygotowanie projektu, dyskusja.	Projektor, komputer, tablica, kreda, film, nagrania płytowe, tekst źródłowy i naukowy, białe kartki papieru, flamastry, długopisy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F2: obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe), F4: ćwiczenia praktyczne.	P2 Kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	P2	
W_01	X	X	X	
W_02	X	X	X	
W_03	X	X	X	
U_01	X	X	X	
U_02	X	X	X	
K_01	X	X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>P2. Kolokwium pisemne: Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się. Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się. Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.</p>

Sposób wyliczania oceny z kolokwium:
 100%-91% poprawnych odpowiedzi – ocena 5
 90%-81% poprawnych odpowiedzi – ocena 4,5
 80%-71% poprawnych odpowiedzi – ocena 4
 70%-61% poprawnych odpowiedzi – ocena 3,5
 60%-51% poprawnych odpowiedzi – ocena 3

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	15	20
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie do zaliczenia	15	17
suma godzin:	75	75
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Banaszak S., Diagnostyka: pojęcie, cechy diagnostyczne i zastosowania w badaniach edukacyjnych, „Studia Edukacyjne”, 2018, nr 47.
2. Jarosz E., Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego, Warszawa 2006.
3. Łobocki M., Metody badań pedagogicznych, Kraków 2000.
4. Skałbiana B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011.
5. Tanajewska A., Naprawa R., Kołodziejska D., Diagnostyka rozwoju dziecka przedszkolnego przed rozpoczęciem nauki w szkole : program do diagnozy i obserwacji dzieci przedszkolnych, Gdańsk 2014. Załącznik nr 4 do Programu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna - jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym, stanowiącego załącznik do Uchwały nr 26/000/2020 Senatu AJP z dnia 23 czerwca 2020 r.
6. Wosik-Kawała D., Zubrzycka-Maciąg T. (red.), Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela, Kraków 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Biela A., Diagnostyka przedszkolna: karty pracy, Warszawa 2014.
2. Deptuła M., (red.), Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej, Bydgoszcz 2006.
3. Deptuła M., Misiuk A., Diagnozowanie kompetencji społecznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym, Warszawa 2016.
4. Frydrychowicz A., Rysunek rodziny. Projekcyjna metoda badania stosunków rodzinnych, Warszawa 1996.
5. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., Nauczycielska diagnostyka edukacji matematycznej dzieci: metody, interpretacje i wnioski, Warszawa 2013.
6. Lepalczyk I. (red.), Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987.
7. Mickiewicz J., Jedynka z ortografii – rozpoznawanie dysleksji, dysortografia i dysgrafii w starszym wieku

szkolnym, Toruń 1998.

8. Osza U., Zaburzenia rozwoju umiejętności arytmetycznych : problem diagnozy i terapii, Kraków 2008.

9. Rokicińska I., Kwestionariusz diagnozy dziecka rozpoczynającego naukę w klasie, Gdańsk, 2007.

10. Roszkowska-Przetacznik M., Wtorkiewicz L., Ocenianie opisowe - diagnoza i motywacja, Kraków 2000. 11. Sujak-Lesz K. (red.), Edukacja elementarna a diagnoza pedagogiczna, 2002.

12. Tokarska E., Kopała J., Diagnoza przedszkolna dziecka w ostatnim roku wychowania przedszkolnego: materiały dla dziecka, Warszawa 2009.

13. Tomczak J., Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej, 2005

14. Tryzno E., Diagnoza edukacyjna dzieci 6-, 7-letnich rozpoczynających naukę: (wersja po badaniach pilotażowych), Gdańsk 2008.

15. Włoch S., Włoch A., Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej: wybrane problemy i rozwiązania, Warszawa 2009.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Magdalena Łątkowska
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	mlatkowska@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	Jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Psychologiczno-pedagogiczne podstawy terapii pedagogicznej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr MartaUrban-Sigłowy

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	30/18	III/5	3

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak

4. Cele kształcenia

<p>C1 Wyposażenie w interdyscyplinarną wiedzę umożliwiającą rozumienie specyfiki terapii pedagogicznej oraz jej powiązań z innymi dziedzinami nauki (logopedią), jak i pozwalającą na prowadzenie działań profilaktycznych, diagnozowanie i terapię trudności w uczeniu się;Przekazanie wiedzy z zakresu specyficznych trudności w uczeniu się w kontekście zaburzeń językowych i komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem roli diagnozy i programowania holistycznej terapii.</p> <p>C2 Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów w uczeniu się w kontekście bio-psycho-społecznym oraz projektowania, realizowania działań profilaktycznych, terapeutycznych i ich ewaluacji, przy wykorzystaniu metod pedagogicznych i logopedycznych.</p> <p>C3 Kształcenie umiejętności pracy w interdyscyplinarnym zespole, inicjowania działań i odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań zawodowych.</p>

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna i rozumie proces uczenia się: metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewycięzania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomaganie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	K_W20
W_02	Student zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się	K_W41
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; analizować podstawy neuropsychologii; określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się	K_U38
U_02	Student potrafi analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych w aspekcie pracy logopedycznej, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; analizować i stosować metody terapii w nauce czytania i pisania; wykorzystywać wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej; stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;	K_U41
U_03	Student potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowymi	K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	K_K14

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Specyficzne trudności w uczeniu się w ujęciu logopedycznym- zaburzenia komunikacji językowej u dzieci w świetle międzynarodowych kategoryzacji.	2	1
C2	Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci – diagnoza zagrożenia dysleksją rozwojową w ujęciu logopedycznym.	4	2
C3	Programowanie systemu językowego. Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci – programowanie terapii w ujęciu logopedycznym.	4	3
C4	Dziecko z dysharmonią rozwoju psychoruchowego a zaburzenia prakcji oralnej i kinestezji artykulacyjnej- diagnoza i terapia.	2	1
C5	Trudności garfomotoryczne- diagnoza i terapia dziecka z dysgrafią i dysortografią. Terapia ręki.	2	1
C6	Centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego a trudności szkolne- postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne.	2	1
C7	Logoneurozy a trudności w uczeniu się i rozwoju społeczno-emocjonalnym dziecka.	2	1

C8	Integracja sensoryczna a zaburzenia uczenia się.	4	2
C9	Rola gestu u dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej. Charakterystyka metod komunikacyjnych w AAC.	4	2
C10	Wspomagające formy terapii specjalistycznej wykorzystywane w terapii pedagogicznej i logopedycznej.	2	2
C11	Studium przypadku.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M2- Analiza przypadku M3- pokaz prezentacji multimedialnej M5-prezentacja wybranych zagadnień, ćwiczenia z elementami prezentacji, analiza narzędzi diagnostycznych	Projektor, narzędzia diagnostyczne, dokumentacja, pomoce terapeutyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F2 –obserwacja podczas zajęć/ aktywność, F4- opis prezentacji multimedialnej F5 –ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F4	F5	P3
W_01		X	X	
W_02			X	X
U_01	X	X	X	
U_02	X	X	X	X
U_03	X	X	X	
K_01	X		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie ćwiczeń na podstawie: - obecności na zajęciach - aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji zadań praktycznych - oddania w terminie zadań praktycznych

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie ćwiczeń praktycznych	20	20
Przygotowanie prezentacji	15	20
Czytanie literatury/przygotowanie do zajęć	10	17
suma godzin:	75	75
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, (red:) T.Gałkowski, G.Jastrzębowska, Tom 1-2, Opole 2017.
2. Jegier A., Szurowska B., Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami, Warszawa 2017.
3. Diagnoza i terapia w pracy logopedy i nauczyciela terapeuty, (red:) B. Skałbania, E. Jeżewska-Krasnodębska, Kraków 2017.
4. Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela, (red.) D. Wosik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, Kraków 2011.
5. Logopedia a specjalne potrzeby edukacyjne w obliczu reformy szkolnej, (red:) W. Brejnak, E. Wolnicz-Pawłowska, Warszawa 2011.
6. Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, (red:) S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2016.
7. Górniewicz E., Diagnostowanie trudności w czytaniu i pisaniu, Toruń 2017.
8. Cieszyńska-Rożek J., Metoda krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci. Z perspektywy fenomenologii, neurobiologii i językoznawstwa, Kraków 2013.
9. Skałbania B., Lewandowska-Kidoń T., Terapia pedagogiczna w zarysie. Teoria. Praktyka. Refleksja, Warszawa 2015.
10. Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, (red:) S. Grabias, J. Panasiuk, T. Woźniak, Lublin 2015.
11. Radwańska A., Terapia pedagogiczna- scenariusze zajęć. Poradnik dla terapeuty i nauczyciela, Warszawa 2018.
12. Bogdanowicz M., Ryzyko dysleksji, dysortografii, i dysgrafii, Gdańsk 2011.
13. Tarkowski Z., Dzieci z zaburzeniami zachowania, emocji i mowy, Gdańsk 2016.
14. Kurkowski Z.M, Audiogenne uwarunkowania zaburzeń komunikacji językowej, Lublin 2013.
15. Ayers A.J., Integracja sensoryczna a zaburzenia uczenia się, Gdańsk 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Podstawy neurologopedii, (red:) Gałkowski T., Szelaż E., Jastrzębowska G., Opole 2005.
2. Duda H., Badanie kinestezji artykulacyjnej. Kwestionariusze i karty, Gdańsk 2017.
3. Skarbek K., Wrońska I., Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym, Kr 2017.
4. Minczakiewicz E.M., Mowa-rozwój-zaburzenia-terapia, Kraków 1997.
5. Mauer A., Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i

szkolnych, Kraków 2017.

6. Nowe podejście w diagnozie i terapii logopedycznej- metoda krakowska, (red:)) J. Cieszyńska, Z. Orłowska-Popek, M. Korendo, Kraków 2010.

7. Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna, Kraków 2017.

8. Gunia G., Lechta V, Wprowadzenie do logopedii, Kraków 2011.

9. Bodanowicz M., Trudne litery, Gdańsk 2010.

10. Skałbiana B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2013.

11. Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, (red:) S. Milewski, K. Kaczorowska-Bray, Gdańsk 2016.

12. Rudzińska-Rogoży A., Wspomaganie rozwoju dziecka z ryzyka dysleksji, Kraków 2014.

13. Giczewska A., Bartkiewicz W., Terapia ręki, Warszawa 2014.

14. Bogdanowicz M., Szewczyk M., Metoda Dobrego Startu. Od głoski do słowa: program wspomaganie rozwoju małych dzieci z opóźnionym rozwojem językowym i wadą słuchu, Gdańsk 2015.

15. Bryńska A., Kołakowski A., Pisula A., Skotnicka M., Wolańczyk T., ADHD. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców, Sopot 2010.

16. Odowska-Szlachcic B., Metoda integracji sensorycznej we wspomaganie rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego, Gdańsk 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Urban-Sigłowy
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	murban-siglowy @ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia Pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.1.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Psychologiczne aspekty funkcjonowania ucznia ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obligatoryjne
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie merytoryczne nauczyciela terapeuty pedagogicznego
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	4
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Dr Anna Dobrychłop

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	30/18	IV/7	2

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu podstaw psychologii, psychologii rozwoju dziecka i młodzieży, terapii pedagogicznej, dydaktyki i metodyki pracy z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy na temat psychologicznych mechanizmów leżących u podstaw specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii) oraz o czynnikach rozwojowych, emocjonalnych, społecznych i środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia z trudnościami w uczeniu się.

C2 Rozwijanie umiejętności analizowania funkcjonowania ucznia pod kątem trudności w uczeniu się, z uwzględnieniem aspektów psychologicznych i edukacyjnych, a także doboru metod i strategii wspierających ucznia z trudnościami w uczeniu się, w tym technik terapii pedagogicznej.

C3 Kształtowanie postawy refleksyjności i wrażliwości na indywidualne potrzeby ucznia ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie podstawy pedagogiki korekcyjnej: zna pojęcie, cele,	K_W39

	zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, zasady korekcji i kompensacji jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania oraz liczenia, zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się, obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu si	
W_02	Student zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu si	K_W41
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	K_U06
U_02	Student potrafi rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia ucznia	K_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotowy do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej	K_K09

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ćw1	Wprowadzenie do problematyki specjalnych trudności w uczeniu się. Definicje: trudności w uczeniu się a specyficzne trudności w uczeniu się. Klasyfikacje i kryteria rozpoznawania trudności (perspektywa psychologiczna i edukacyjna).	4	2
ćw2	Psychologiczne i neuropsychologiczne mechanizmy trudności w uczeniu się. Wybrane funkcje poznawcze związane z uczeniem się: percepcja, uwaga, pamięć, funkcje wykonawcze. Rola procesów językowych i słuchowych w uczeniu się czytania i pisania. Podstawy neuropsychologiczne dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii.	5	3
ćw3	Specyficzne trudności w uczeniu się – charakterystyka z perspektywy psychologicznej. Dysleksja: objawy, mechanizmy, konsekwencje psychologiczne. Dysgrafia i dysortografia: uwarunkowania, błędy specyficzne, różnicowanie. Dyskalkulia: trudności w zakresie przetwarzania liczbowego i matematycznego. Współwystępowanie trudności: ADHD, zaburzenia językowe, zaburzenia emocjonalne.	4	2
ćw4	Funkcjonowanie emocjonalno-społeczne ucznia ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się. Obniżona samoocena, lęk szkolny, frustracja i unikanie. Mechanizmy radzenia sobie uczniów z trudnościami. Relacje rówieśnicze i postawy nauczycieli wobec uczniów z trudnościami.	5	3
ćw5	Psychologiczne zasady wspierania ucznia z trudnościami w uczeniu się. Mechanizmy wspierania motywacji i poczucia własnej skuteczności. Strategie kompensacyjne i korekcyjno-wyrównawcze w pracy z uczniem. Dobór metod pracy a profil funkcjonowania ucznia.	5	3

ćw6	Rola pedagoga i terapeuty pedagogicznego w procesie wspierania ucznia. Współpraca ze szkołą, rodzicami i specjalistami. Planowanie oddziaływań: IPET, programy terapeutyczne. Znaczenie postawy wspierającej i środowiska edukacyjnego.	5	3
ćw7	Podsumowanie i zaliczenie	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5- Prezentacja	Komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 – prezentacja

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia	
	F2	P5
K_W39	x	x
K_W41	x	x
K_U06	x	x
K_U23	x	x
K_K09	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:	Procent osiągnięty przez studenta
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	91%-100%
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	81%-90%
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	71%-80%
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami	61%-70%

3,0	- wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z licznymi błędami i brakami	51%-60%
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne	Do 50%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	12
Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	5	10
Przygotowanie do zajęć	5	10
suma godzin:	50	50
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	2

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bogdanowicz, M. (2011). Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu. Dysleksja, dysgrafia, dysortografia. Gdańsk.
2. Krasowicz-Kupis, G. (2008). Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu – przegląd badań. Warszawa.
3. Spionek, H. (2011). Zaburzenia psychoruchowego rozwoju dziecka. Warszawa.
4. Koźniewska, E., & Koźniewski, M. (2017). Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się – diagnoza i wsparcie. Warszawa.
5. Sawińska, M. (2020). Psychologiczne uwarunkowania funkcjonowania uczniów z trudnościami w uczeniu się. Kraków.
6. Pilecka, W. (2015). Psychologiczne problemy dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kraków.
7. Zamkowska, A. (2014). Terapia pedagogiczna. Teoria i praktyka. Warszawa: PWN.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Shore, J. (2020). Psychologia uczenia się. Sopot.
2. Hulme, C., & Snowling, M. (2016). Dysleksja. Podstawy naukowe, diagnoza i terapia. Gdańsk.
3. Majewska, M. (red.) (2018). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole – konteksty psychologiczno-pedagogiczne. Warszawa.
4. Grabias, S., & Kurkowski, M. (red.) (2015). Logopedia. Teoria zaburzeń mowy. Lublin.
5. Butterworth, B. (2019). Dyskalkulia. Przyczyny, diagnoza, terapia. Gdańsk.
6. Trempała, J. (red.) (2018). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Anna Dobrychłop
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	adobrychlop@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Instytucje pomocowe w obszarze poradnictwa pedagogicznego
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Psychologiczno-pedagogiczne podstawy terapii pedagogicznej
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	V
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Mgr Lidia Nogal-Faber

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	30/18	V/10	2

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje, które nabył podczas realizacji przedmiotów: Psychologia rozwojowa, Pedagogika ogólna, Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole, Prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania instytucji pomocowych w obszarze poradnictwa pedagogicznego, ze szczególnym uwzględnieniem ich podstaw prawnych, organizacyjnych i diagnostycznych, co umożliwi rozumienie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz powiązań między praktyką poradniczą a regulacjami systemowymi.

C2 Rozwinięcie umiejętności analizowania, interpretowania i stosowania metod pracy poradniczej w różnych typach instytucji pomocowych, w tym diagnozowania potrzeb ucznia, współpracy z rodziną i nauczycielami oraz doboru adekwatnych strategii wsparcia w kontekście zróżnicowanych problemów edukacyjnych i społecznych.

C3 Kształtowanie postawy odpowiedzialności, refleksyjności i gotowości do współpracy w interdyscyplinarnym środowisku pomocowym, ze szczególnym uwzględnieniem zasad etyki zawodowej, potrzeby ciągłego doskonalenia oraz podejmowania działań na rzecz dobra ucznia i środowiska wychowawczego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
---------------------------	-------------------------	------------------------------------

WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie regulacje prawne oraz organizacyjne dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także podstawy konstruowania szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych i znaczenie diagnozy nauczycielskiej w działaniach wspierających.	K_W31
W_02	Student zna i rozumie prawne uwarunkowania funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i poradni.	K_W42
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w uczeniu się, komunikowaniu się i funkcjonowaniu społecznym oraz identyfikować ich uwarunkowania środowiskowe.	K_U22
U_02	Student potrafi efektywnie współpracować z nauczycielami i środowiskiem pozaszkolnym w zakresie działań pomocowych i poradniczych.	K_U33
U_03	Student potrafi analizować i interpretować regulacje prawne dotyczące diagnozy i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i poradni.	K_U39
U_04	Student potrafi dobierać i stosować metody pracy pomocowej oraz wykorzystywać narzędzia diagnostyczne w pracy z dzieckiem i rodziną.	K_U41
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do współpracy na rzecz dobra ucznia i środowiska, rozumiejąc wpływ środowiska lokalnego i regionalnego na funkcjonowanie uczniów.	K_K05
K_02	Student jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami oraz podejmowania działań na rzecz doskonalenia własnego warsztatu w praktyce poradnictwa pedagogicznego.	K_K14

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do przedmiotu. Rys historyczny i rozwój poradnictwa pedagogicznego w Polsce oraz konteksty społeczne jego funkcjonowania.	2	2
C2	Pojęcie, cele i zakres poradnictwa pedagogicznego; podmiot i przedmiot działań poradniczych.	2	1
C3	Poradnictwo jako proces pomagania: etapy, zasady oraz zasady oddziaływań w sytuacji poradniczej.	2	1
C4	Rodzaje poradnictwa w świetle psychologicznych koncepcji człowieka; funkcje i strategie poradnictwa.	2	1
C5	Metody i techniki poradnictwa pedagogicznego; kompetencje i cechy doradcy.	2	2
C6	Poradnictwo medialne i zapośredniczone: komunikacja online i internetowe grupy wsparcia.	2	1
C7	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne – podstawy prawne i organizacyjne.	2	1

C8	Opiniowanie i orzecznictwo w poradniach psychologiczno-pedagogicznych; standardy diagnostyczne.	2	1
C9	Poradnie rodzinne oraz Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej — zadania i obszary pracy.	2	1
C10	Poradnictwo dydaktyczno-wychowawcze: dojrzałość szkolna, niepowodzenia i wsparcie edukacyjne.	2	1
C11	Relacje doradca–rodzic i doradca–nauczyciel w praktyce poradniczej.	2	1
C12	Poradnictwo wobec specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu; obszary interwencji instytucjonalnej.	2	1
C13	Poradnictwo rehabilitacyjne: współpraca interdyscyplinarna i wsparcie dziecka z niepełnosprawnością.	2	1
C14	Poradnictwo opiekuńcze: potrzeby psychologiczne, instytucje opiekuńcze, zadania opiekuńcze szkoły i rodziny.	2	1
C15	Poradnictwo wobec zaburzeń zachowania oraz poradnictwo zawodowe w systemie edukacji.	2	2
Razem liczba godzin ćwiczeń		30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza przypadków (case study), metoda sytuacyjna i rozwiązywanie problemów poradniczych, dyskusja dydaktyczna, praca z tekstem (analiza dokumentów prawnych, opinii i orzeczeń), warsztaty praktyczne i symulacje rozmów	dokumentacja PPP (opinie, orzeczenia, arkusze diagnostyczne), prezentacje multimedialne, materiały prawne (ustawy, rozporządzenia), komputer, Internet, projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, udział w analizie przypadków, praca podczas ćwiczeń warsztatowych), F5 – ćwiczenia praktyczne (symulacje rozmów doradczych, analiza dokumentacji poradni, interpretacja narzędzi i procedur).	P2 – kolokwium zaliczeniowe (pisemne lub ustne, sprawdzające opanowanie treści programowych z zakresu poradnictwa i instytucji pomocowych),

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F5	P2
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x

U_01	x	x	x	
U_02	x		x	
U_03	x	x	x	
U_04	x	x	x	
K_01	x		x	
K_02	x		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5 (bardzo dobry) – student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się; samodzielnie analizuje i interpretuje problemy poradnicze, poprawnie stosuje podstawy prawne oraz swobodnie wykorzystuje metody pracy w instytucjach pomocowych.

Ocena 4,5/4 (dobry plus/dobry) – student/ka wykazuje wiedzę, umiejętności i kompetencje w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się; poprawnie wykonuje zadania praktyczne oraz potrafi analizować problemy poradnicze z niewielkimi trudnościami.

Ocena 3,5/3 (dostateczny plus/dostateczny) – student/ka wykazuje wiedzę, umiejętności i kompetencje nie w pełni odpowiadające założonym celom kształcenia i efektem uczenia się; potrafi wykonywać zadania jedynie przy wsparciu prowadzącego lub wykazuje braki w rozumieniu treści związanych z działalnością instytucji pomocowych.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zajęć: czytanie literatury, analiza przepisów, przygotowanie materiałów, analiza przypadków.	15	22
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	10	15
suma godzin:	55	55
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	2

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Skałbiana B., *Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień*, Impuls, Kraków 2009.
2. Skałbiana B., *Instytucjonalne poradnictwo pedagogiczne okresu przemian. Kontynuacja i zmiany*, Wyd. PR, Radom 2012.

3. Kargulowa A., <i>O teorii i praktyce poradnictwa</i> , PWN, Warszawa 2004. Lewandowska-Kidoń T., Kalinowska-Witek B., <i>Rola pedagoga szkolnego w szkolnym systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej</i> , UMCS, Lublin 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pietruszka M., <i>Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w praktyce. Diagnoza – opinia – orzeczenie</i> , Impuls, Kraków 2018
2. Kozdrowicz E., <i>System pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Polsce. Diagnoza i kierunki zmian</i> , Difin, Warszawa 2021.
3. Szczurek-Boruta A., <i>Pedagog w środowisku lokalnym. Teoria i praktyka poradnictwa</i> , Wyd. UŚ, Katowice 2013.
4. Piorunek M., <i>Poradnictwo w perspektywie zmiany społecznej</i> , Difin, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Lidia Nogal-Faber
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	Lnogal-faber@ajp.edu.pl
podpis	